

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

PREDMET GARCÍA RUIZ protiv ŠPANJOLSKE
(zahtjev br. 30544/96)

PRESUDA

STRASBOURG

21. siječnja 1999.

© Vijeće Europe/Europski sud za ljudska prava, 2012.

Ovaj prijevod financiran je uz podršku Zaklade za ljudska prava Vijeća Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund) i ne obvezuje Sud. Za više informacije pogledajte detaljnu napomenu o autorskim pravima na kraju ovog dokumenta.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme 2012.

La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyrights/droits d'auteur à la fin du présent document.

U predmetu García Ruiz protiv Španjolske,

Europski sud za ljudska prava, zasjedajući u skladu s člankom 27. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija”), izmijenjene Protokolom br. 11¹, i mjerodavnih odredaba Poslovnika Suda, kao Veliko vijeće sastavljeno od idućih sudaca:

g L. WILDHABER, *predsjednik*,

gđa E. PALM,

g A. PASTOR RIDRUEJO,

g G. BONELLO,

g J. MAKARCZYK,

g P. KÜRIS,

g R. TÜRMEŖEN,

g J.-P. COSTA,

gđa F. TULKENS,

g M. FISCHBACH,

g V. BUTKEVYCH,

g J. CASADEVALL,

g J. HEDIGAN,

gđa H.S. GREVE,

g A.B. BAKA,

g R. MARUSTE,

gđa S. BOTOCHAROVA,

i g M. DE SALVIA, *Tajnik*,

nakon vijećanja zatvorenih za javnost dana 18. studenog 1998. i 13. siječnja 1999,

donosi slijedeću presudu koja je usvojena potonjeg datuma:

POSTUPAK

1. Predmet je upućen Sudu, ustanovljenom bivšim člankom 19. Konvencije³, od strane španjolske Vlade („Vlada”) dana 6. siječnja 1998., unutar roka od tri mjeseca određenog bivšim člancima 32. st. 1 i 47. Konvencije. Pokrenut je zahtjevom (br. 30544/96) protiv Kraljevine Španjolske, podnesenim Europskoj komisiji ljudskih prava („Komisija”) u skladu s bivšim člankom 25. od strane španjolskog državljanina, g Faustino Francisco García Ruiz, dana 19. prosinca 1995.

Vladin zahtjev odnosio se na bivši članak 48. Predmet zahtjeva bio je dobiti odluku da li činjenice slučaja upućuju na povredu od strane tužene države njezine obveze pod člankom 6. st. 1. Konvencije.

Napomene Tajništva

1-2. Protokol br. 11 i Poslovnik Suda stupili su na snagu 1. studenog 1998.

3. Od stupanja na snagu Protokola br. 11, koji je izmijenio članak 19., Sud djeluje na stalnoj osnovi.

2. U odgovoru na pitanje postavljeno u skladu s pravilom 33. st. 3 (d) bivšeg Poslovnika Suda A¹, podnositelj zahtjeva je izjavio da želi sudjelovati u postupku. Predsjednik Suda u to vrijeme, g. R. Bernhardt, dopustio mu je da koristi španjolski jezik (bivše pravilo 27. st. 3.).

3. Kao predsjednik Vijeća koje je prvotno bilo ustanovljeno (bivši članak 43. Konvencije i bivše pravilo 21.) kako bi se bavilo posebice procesnim pitanjima koja su mogla nastati prije stupanja na snagu Protokola br. 11, g. Bernhardt se putem Tajnika savjetovao sa zastupnikom Vlade, podnositeljem zahtjeva i poslanikom Komisije o organizaciji pisanog postupka. U skladu s naknadno izdanom uputom, Tajnik je zaprimio podnesak podnositelja zahtjeva dana 13. svibnja 1998., a podnesak Vlade dana 2. lipnja 1998.

4. Dana 12. listopada 1998. Komisija je, na zahtjev Tajnika po predsjednikovoj uputi, dostavila spis postupka koji se vodio pred istom.

5. Nakon stupanja na snagu Protokola br. 11 dana 1. Studenog 1998., u skladu s člankom 5. st. 5. istog, slučaj je upućen pred Veliko vijeće Suda. Veliko vijeće uključivalo je *ex officio* iduće suce: g. A. Pastor Ridruejo, suca izabranog s obzirom na Španjolsku (članak 27. st. 2. Konvencije i pravilo 24. st. 4 Poslovnika Suda), g. L. Wildhaber, predsjednika Suda, gđu E. Palm, potpredsjednicu Suda, i g. J.-P. Costa i g. M. Fischbach, potpredsjednike odjela (članak 27. st. 3. Konvencije i pravilo 24. st. 3. i 5 (a)). Ostali članovi imenovani da nadopune sastav Velikog vijeća bili su g. G. Bonello, g. J. Makarczyk, g. P. Kūris, g. R. Türmen, gđa F. Tulkens, gđa V. Strážnická, g. V. Butkevych, g. J. Casadevall, gđa H.S. Greve, g. A.B. Baka, g. R. Maruste i gša S. Botoucharova (pravilo 24. st. 3. i pravilo 100. st. 4.). Kasnije je g. Hedigan zamijenio gđu Strážnická, koja nije bila u mogućnosti sudjelovati u daljnjem razmatranju predmeta (pravilo 24. st. 5 (b)).

6. Na poziv Suda (pravilo 99.), Komisija je imenovala jednog od svojih članova, g. F. Martíneza, da sudjeluje u postupku pred Velikim vijećem.

7. U skladu s odlukom predsjednika, dana 18. studenog 1998. održana je javna rasprava u Zgradi ljudskih prava u Strasbourg.

Pred Sudom su nastupili:

(a) za Vladu

g. J. BORREGO BORREGO, Šef pravne službe za Europsku Komisiju i
Sud za ljudska prava, zastupnik;

1. *Napomena Tajništva*. Pravilnik Sud A primijenjivao se na sve predmete koji su upućeni Sudu prije stupanja na snagu Protokola br. 9 (1. listopada 1994.), a nakon toga pa sve do 31. listopada 1998. samo na predmete koji su se odnosili na države koje nisu bile vezane tim Protokolom.

(b) za Komisiju

g F. MARTÍNEZ,
gđa M.-T. SCHOEPPER,

poslanik,
Tajnica Komisije.

Sud je saslušao g. Martíneza i g. Borrego Borrega.

Dopisom od 28. listopada 1998. podnositelj zahtjeva obavijestio je Tajništvo da neće sudjelovati niti biti zastupan na raspravi.

ČINJENICE

I. OKOLNOSTI PREDMETA

8. Podnositelj zahtjeva je diplomirani pravnik i član Odvjetničke komore u Madridu, ali radi kao medicinski njegovatelj. Podnio je da mu je u kolovozu 1985. osoba M. dala uputu da provede određene izvanparnične (*extraprocesal*) radnje, uključujući naročito istragu s ciljem otkrivanja mogućih tereta koji bi utjecali na pravo vlasništva zemljišta, koje je činilo dio imovine uključene u teretni nalog u skraćenom izvršnom postupku prema Zakonu o hipotekama (*juicio sumario ejecutivo de la Ley Hipotecaria*), a koji je društvo X. podnijelo protiv S. pred sucem br. 19 Suda prvog stupnja u Madridu.

Dana 19. lipnja 1986. M. je kupio zemlju na javnoj dražbi po cijeni koju je podnositelj zahtjeva smatrao povoljnom.

9. Podnositelj zahtjeva naveo je da je 1986. neuspješno tražio od svog klijenta da mu plati za administrativne usluge, savjete i tehničku pomoć koju mu je pružio u vrijeme navedene kupnje.

Tvrdio je da je preporučenim pismom od 27. svibnja 1989., na koje nije primio odgovor, tražio od M. da mu plati iznos od dva milijuna petsto tisuća peseta na ime njegovih troškova.

10. Dana 8. lipnja 1989., na upit podnositelja zahtjeva, Odvjetnička komora U Madridu izdala mu je procjenu nastalih troškova u svezi s pruženim uslugama u iznosu od tri milijuna peseta. Komora je naglasila da se ta procjena temeljila isključivo na podacima dostavljenim od strane podnositelja zahtjeva.

11. Dana 16. lipnja 1989. podnositelj zahtjeva pokrenuo je postupak za naknadu potraživanja (*procedimiento de jura de cuenta*) protiv M. pred sucem br. 2 Suda prvog stupnja u Madridu, zahtijevajući isplatu dugovanog iznosa. Dana 30. lipnja 1989. Sud je odbio tužbeni zahtjev podnositelja navodeći kako je *jura de cuenta* postupak bio namijenjen isključivo za namirenje duga koji je nastao u svezi s uslugama koje je odvjetnik imao u kontekstu sudskog postupka te da su usluge u ovom slučaju bile izvanparnične prirode.

12. Dana 29. rujna 1989. podnositelj zahtjeva podnio je redovnu građansku tužbu (*juicio declarativo ordinario*) protiv M. pred sucem br. 12 Suda prvog stupnja u Madridu tražeći plaćanje tri milijuna peseta.

13. Njegova je tužba odbijena presudom od 24. svibnja 1993. Sudac je uzeo u obzir izjave tuženika, koji je opovrgavao činjenice navedene od strane podnositelja zahtjeva, a posebice da je ikad g. García Ruizu dao uputu da nastupa u njegovo ime. Sudac je također zaključio da svjedok za tužitelja nije bio pouzdan te da podnositelj zahtjeva stoga nije dokazao da je zaista i izvršio usluge koje je naveo. Posebice je istaknuo:

“Tužitelj navodi kako je dobio uputu od strane tuženog (M.) da obavi niz usluga za njegov račun koje se sastoje od provjeravanja koji se sud bavio određenim postupcima kao i drugih informacija koje je M. smatrao bitnima za svoju odluku da li da kupi određeno zemljište. Kao dokaz uz tužbu podnio je i niz dokumenata označenih od 1 do 7 u spisu predmeta.

U svojoj izjavi (*confesión judicial*) tuženi je osporavao istinitost činjenica na kojima se temelji tužbeni zahtjev, opovrgavajući da je ikada postojao bilo kakav ugovorni odnos između njega i tužitelja, kao i činjenicu da je tražio potonjeg da izvrši bilo kakve profesionalne usluge koje ovaj tvrdi da je poduzeo po uputi tuženog.

...

Kako god bilo, tužitelj priznaje da navedene usluge nije pružio u kontekstu sudskog postupka... Neupitno je da mora dokazati da je uistinu i izvršio sporne usluge. S tim u svezi nije dostavljen niti jedan dokaz koji bi mogao potvrditi istinitost tih navoda... Razmatranjem dostupnih dokaza sud je utvrdio da tužitelj nije dokazao niti jedan od uvjeta za potraživanje odvjetničkih troškova. U nedostatku dokaza, tužba se mora odbiti, pogotovo iz razloga što i tuženi poriče navedene optužbe.”

14. Dana 4. lipnja 1993. podnositelj zahtjeva podnio je žalbu. Presudom od 17. ožujka 1995., Madridski *Audiencia Provincial* odbio je njegovu žalbu i potvrdio pobijanu presudu.

U dijelu I svoje presude (Činjenice) je naveo: “[Ovaj sud] prihvaća i smatra nužnim ponoviti u svojoj odluci navode činjenica iz pobijane presude.”

U dijelu II (Pravo) odlučio je:

“Obrazloženje pobijane presude prihvaća se kao pravilno, ukoliko nije neusklađeno s razlozima navedenim u daljnjem tekstu.

Kao prvo, žalba je podnesena protiv odluke suca br. 12 Suda prvog stupnja u Madridu, kojom je odbijena tužba žalitelja [odnosno podnositelja zahtjeva], odvjetnika, protiv M., za plaćanje tri milijuna peseta na ime usluga koje je obavio kao zastupnik u skraćenom ovršnom postupku br. 843/81, pred Sudom prvog stupnja u Madridu. M. osporava žalbu navodeći kako ga žalitelj nikad nije zastupao u tom postupku, budući da je njegov zastupnik u tom predmetu bio g. J.A. C.L.

Kao drugo, spis predmeta ne sadrži niti jedan jedini dokaz da je žalitelj [podnositelj zahtjeva] zaista nastupao kao zastupnik u postupku br. 843/81, niti da je barem prema članku 1214. Građanskog zakonika poduzeo radnje procesne prirode, iako je možda i poduzeo izvanparnične radnje; žalba se stoga mora odbiti i pobijana presuda potvrditi...”

Audiencia Provincial je zaključio:

“... Ovaj sud mora odbiti, te ovime i odbija, žalbu podnijetu od strane [odvjetnika podnosioca zahtjeva] protiv presude usvojene od strane suca br. 12 Suda prvog stupnja u Madridu dana 24. svibnja 1993., koja se ovime potvrđuje...”

15. Dana 13. svibnja 1995. podnositelj zahtjeva podnio je *amparo* tužbu Ustavnom sudu, pozivajući se na povredu prava na pravično suđenje i navodeći kako presuda data od *Audiencia Provincial* nije sadržavala nikakve odgovore na njegove argumente. U svojoj žalbi podnositelj zahtjeva istaknuo je slijedeće:

“(a) Zaista, [podnositelj zahtjeva] nije bio odvjetnik u skraćenom ovršnom postupku br. 843/81 pred sucem br. 19 Suda prvog stupnja u Madridu, kao što pobijana odluka i navodi; on je nastupao samo kao agent tuženog [M.], pružajući izvanparnične usluge u obliku savjeta i pomoći (kao što je navedeno u prvotnom zahtjevu) te u postupku pred sucem br. 19; ali nikad nije obavljao nikakav parnični rad (*ejercicio intraprocesal*) u tom postupku...

...

(c) ... izvanparnični rad ... sačinjavao je jedini temelj za pokretanje sudskog postupka naknade troškova za obavljene usluge ...; ... klijent je neopravdano ostvario financijsku dobit ... na temelju pružanja raznih izvanparničnih usluga koje je zahtijevao i koje su zaista i pružene...”

Podnositelj zahtjeva također je naveo kako se ne slaže s načinom na koji je sudac Suda prvog stupnja u Madridu ocijenio njegove dokaze.

16. Odlukom od 11. srpnja 1995. Ustavni je sud odbio žalbu zaključivši da ista nije ustavnopravno relevantna, našavši da su redovni sudovi zaključili da podnositelj zahtjeva nije podnio dostatne dokaze o pružanju profesionalnih usluga te da su jedino parnični sudovi bili nadležni odlučivati o tome, isključujući nadležnost Ustavnog suda.

II. MJERODAVNO DOMAĆE PRAVO

17. Članak 120. st. 3. španjolskog Ustava glasi kako slijedi:

“Presude će uvijek sadržavati obrazloženje na kojem se temelje i bit će donesene javno.”

“Las sentencias serán siempre motivadas y se pronunciarán en audiencia pública.”

18. Članak 359. Zakonika o građanskom postupku glasi:

“Presude moraju biti jasne i precizne te se posebice moraju odnositi na tužbeni zahtjev i ostale zahtjeve postavljene tijekom postupka; moraju usvojiti ili odbiti tužbeni zahtjev tužitelja i odlučiti o svim spornim točkama koje su raspravljane pred sudom...”

“Las sentencias deben ser claras, precisas y congruentes con las demandas y con las demás pretensiones deducidas oportunamente en el pleito, haciendo las declaraciones que éstas exijan, condenando o absolviendo al demandado y decidiendo todos los puntos litigiosos que hayan sido objeto del debate ...”

POSTUPAK PRED KOMISIJOM

19. G. García Ruiz obratio se Komisiji dana 19. prosinca 1995. Naveo je kako je došlo do povrede njegovog prava na pravično suđenje zajamčenog člankom 6. st. 1. Konvencije time što u svojoj presudi Madridski *Audiencia Provincial* nije odgovorio na sve njegove argumente. Također se žalio na duljinu postupka pod člankom 6. st. 1. Konvencije.

20. Dana 2. rujna 1996. Komisija je odlučila obavijestiti Vladu o podnesenom zahtjevu (br. 30544/96) u dijelu u kojem se odnosio na pritužbu podnositelja zahtjeva o povredi prava na pravično suđenje i proglasila je ostatak zahtjeva nedopuštenim. Dana 24. veljače 1997. proglasila je dopuštenim dio zahtjeva koji je bio komuniciran Vladi. U svojem izvješću od 15. rujna 1997. (bivši članak 31. Konvencije), izrazila je mišljenje da je došlo do povrede članka 6. st. 1 (s dvadeset i dva glasa za i osam protiv). Cjelokupni test mišljenja Komisije, kao i izdvojena mišljenja sadržana u tom izvješću, nalaze se u aneksu ove presude¹.

KONAČNI PODNESCI SUDU

21. Vlada je u svojim očitovanjima tražila od Suda da zaključi da je presuda Madridskog *Audiencia Provincial* odgovorila na sve argumente podnositelja zahtjeva i da nije došlo do povrede članka 6. st. 1. Konvencije.

22. Podnositelj zahtjeva tražio je od Suda da zaključi da je došlo do povrede članka 6. st. 1. Konvencije i da mu dosadi pravednu naknadu.

PRAVO

NAVODNA POVREDA ČLANKA 6. STAVKA 1. KONVENCIJE

23. Podnositelj zahtjeva žalio se kako Madridski *Audiencia Provincial* nije u svojoj presudi odgovorio na njegove argumente, čime je povrijeđen članak 6. st. 1 Konvencije, koji glasi:

“Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi ... svatko ima pravo da ... sud pravično... ispita njegov slučaj.”

24. Komisija se uglavnom složila s ovim argumentom.

25. Vlada je tvrdila da su dva parnična suda koja su razmatrala slučaj dala obrazložene odgovore na argumente podnositelja zahtjeva. Pred prvim

1. *Napomena Tajništva*. Iz praktičnih razloga ovaj se aneks nalazi samo u tiskanom izdanju presude (u službenoj zbirci izabranih presuda i odluka Suda), ali se kopija izvješća Komisije može zatražiti od Tajništva.

stupnjem, sudac br. 12 Suda prvog stupnja u Madridu odbio je njegov tužbeni zahtjeva dajući pritom detaljne činjenične razloge. Po žalbi, *Audiencia Provincial* je potvrdio presudu protiv podnositelja zahtjeva podržavši činjenične navode i obrazloženje sadržane u prvostupanjskoj presudi. Argumenti podnositelja zahtjeva time su izričito odgovoreni i obrazloženi po žalbi, u skladu s člankom 6. st. 1. Konvencije.

26. Sud ponavlja da prema njegovoj dobro ustaljenoj praksi koja odražava načelo vezano uz pravilnu administraciju pravde, sudske presude moraju sadržavati razloge na kojima se temelje. Opseg ove dužnosti davanja obrazloženja može varirati ovisno o naravi odluke i mora se odrediti u svjetlu činjenica svakog pojedinog slučaja (vidi presude Ruiz Torija protiv Španjolske i Hiro Balani protiv Španjolske od 9. prosinca 1994., Serija A br. 303-A i 303-B, str. 12, st. 29., i str. 29-30, st. 27.; i presudu Higgins i ostali protiv Francuske od 19. veljače 1998., *Reports of Judgments and Decisions* 1998-I, str. 60, st. 42.). Iako članak 6 st. 1. obvezuje sudove da obrazlože svoje presude, ta se obveza ne može tumačiti na način da zahtjeva detaljan odgovor na svaki argument (vidi presudu Van de Hurk protiv Nizozemske od 19. travnja 1994., Serija A br. 288, str. 20, st. 61.). Stoga se žalbeni sud odbijajući žalbu može u principu jednostavno pozvati na razloge koje je izložio niži sud (vidi, *mutatis mutandis*, presudu Helle protiv Finske od 19. prosinca 1997., *Reports* 1997-VIII, str. 2930, st. 59-60.).

27. U konkretnom slučaju Sud primjećuje da je prvostupanjski sudac br. 12 Suda prvog stupnja u Madridu prilikom odlučivanja uzeo u obzir tuženikove izjave kojima je zanijekao činjenice navedene u tužbi. Zaključio je da dokaz svjedoka kojeg je pozvao podnositelj zahtjeva nije bio uvjerljiv te da podnositelj zahtjeva nije uspio dokazati da je doista i obavio usluge za koje je potraživao naknadu (vidi st. 13. gore).

Po žalbi, *Audiencia Provincial* je kao prvo naveo da prihvaća i smatra ponovljenim u svojoj odluci utvrđenje činjenica kako je navedeno u prvostupanjskoj presudi, te je zaključio da podnositelj zahtjeva nije uspio dokazati da je kao odvjetnik obavio izvanparnične usluge koje su tvorile temelj njegova potraživanja. Nastavio je time da je također potvrdio pravno obrazloženje napadane odluke u dijelu u kojem ista nije proturječila njegovim zaključcima. S tim u svezi, zaključio je da nije postojao ni najmanji dokaz da je podnositelj zahtjeva nastupao kao odvjetnik u skraćenom ovršnom postupku br. 843/81, iako je moguće da je obavio određene izvanparnične usluge. Stoga je odbio žalbu i potvrdio prvostupanjsku presudu (vidi st. 14. gore).

Slučaj je tada došao do Ustavnog suda, koje je u svojoj presudi od 11. srpnja 1995. odbio *amparo* žalbu podnositelja zahtjeva iz razloga što, prema zaključcima redovnih sudova, podnositelj zahtjeva nije dokazao da je obavio profesionalne usluge za koje je potraživao naknadu troškova te su takvi zaključci bili izvan nadležnosti Ustavnog suda (vidi st. 16. gore).

28. U mjeri u kojoj se pritužba podnositelja zahtjeva odnosi na ocjenu dokaza i ishod postupka pred domaćim sudovima, Sud naglašava da je, sukladno članku 19. Konvencije, njegova dužnost osigurati poštivanje obveza preuzetih od ugovornih stranaka Konvencije. Posebice nije njegova zadaća baviti se pogrešnim utvrđenjima činjenica ili primjenom prava koju je počinio nacionalni sud ukoliko ona nisu povrijedila prava i slobode zajamčene Konvencijom. Štoviše, iako članak 6. Konvencije jamči pravo na pravično suđenje, on ne propisuje nikakva pravila o dopustivosti dokaza niti o načinu na koji bi se isti trebali ocjenjivati, što su dakle pitanja koja se u prvom redu imaju urediti domaćim pravom i odlukama domaćih sudova (vidi presudu Schenk protiv Švicarske od 12. srpnja 1988., Serija A br. 140, str. 29, st. 45-46.).

29. U svjetlu onoga što prethodi, Sud primjećuje da je podnositelj zahtjeva imao kontradiktorni postupak te da je u raznim stadijima tog postupka mogao podnijeti argumente koje je smatrao relevantnima za svoj slučaj. Činjenični i pravni razlozi za odbijanje njegove tužbe od strane prvostupanjskog suda izloženi su u detalje. U žalbenoj presudi *Audiencia Provincial* je potvrdio činjenice i pravno obrazloženje navedeno u prvostupanjskoj presudi u dijelu u kojem ono nije bilo u sukobu s njegovim zaključcima. Podnositelj zahtjeva stoga ne može opravdano tvrditi da ta presuda nije bila obrazložena, iako bi u konkretnom slučaju podrobnije obrazloženje bilo poželjno.

30. Zaključno, Sud smatra da je postupak u konkretnom predmetu u cjelini bio pravičan u smislu članka 6. st. 1 Konvencije.

IZ TIH RAZLOGA, SUD

Presuđuje jednoglasno da nije došlo po povrede članka 6. stavka 1. Konvencije.

Sastavljeno na engleskom i francuskom i objavljeno na javnoj raspravi u Zgradi ljudskih prava u Strasbourgu dana 21. siječnja 1999.

Michele DE SALVIA
Tajnik

Luzius WILDHABER
Predsjednik

© Vijeće Europe/Europski sud za ljudska prava, 2012.

Službeni jezici Europskog suda za ljudska prava su engleski i francuski. Ovaj prijevod je financiran uz podršku Zaklade za ljudska prava Vijeća Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Ovaj prijevod ne obvezuje Sud niti je isti odgovoran za njegovu kvalitetu. Prijevod se može preuzeti iz HUDOC baze podataka sudske prakse Europskog suda za ljudska prava (<http://hudoc.echr.coe.int>) ili iz bilo koje druge baze podataka s kojom ga je Sud podijelio. Prijevod se može umnožavati u nekomercijalne svrhe

pod uvjetom da se navede puni naziv predmeta, zajedno s naznakom autorskih prava i referencom na Zakladu za ljudska prava. Ukoliko se bilo koji dio ovog prijevoda namjerava koristiti u komercijalne svrhe, molimo kontaktirajte publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme 2012. Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante publishing@echr.coe.int.